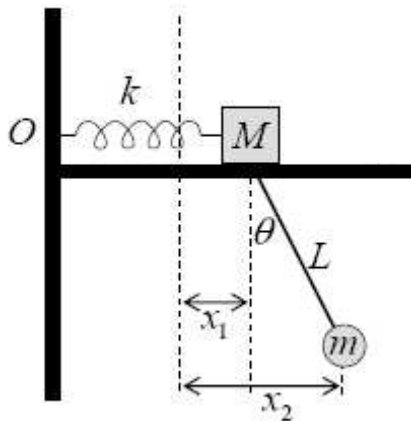

מבחן בפיסיקה 3, מסלול רגיל (203.1.2111) ומורחב (203.1.2121)

משך הבחינה: 2.5 שעות. למסלול המורחב 3 שעות.
 על תלמידי פיסיקה 3 מורחב לענות על 4 שאלות מתוך 5. על שאר הסטודנטים לענות על 3 מארבע השאלות הראשונות. לכל שאלה אותו משקל.
 מותר להשתמש ב-2 דפי נוסחאות בגודל A4 (ללא ספרים) ובמחשבון כיס (ללא תכנות).

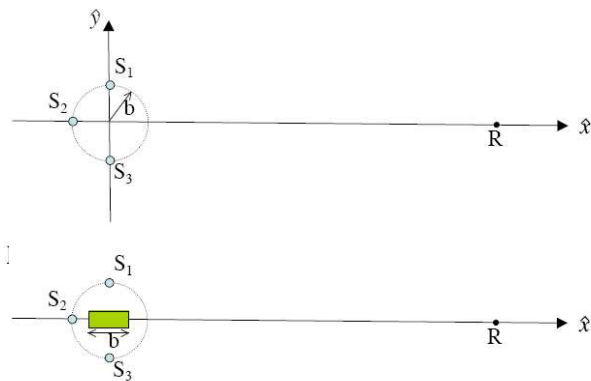
שאלה 1

- מסה M היכולה לנוע על משטח אופקי ללא חיכוך, מחוברת לנקודה O בקפיץ בעל קבוע קפיץ k . מסה m תלויה מהמסה M בחוט באורך L .
1. בהנחה של תנודות קטנות, מצא את משוואות התנועה של שתי המסות.
  2. עבור $m=M$ מצא את אופני התנודה של המערכת.
  3. תאר את אופני התנודה של המערכת עבור $m=M$ בגבול $g/L \gg k/m$. הסבר.

שאלה 2

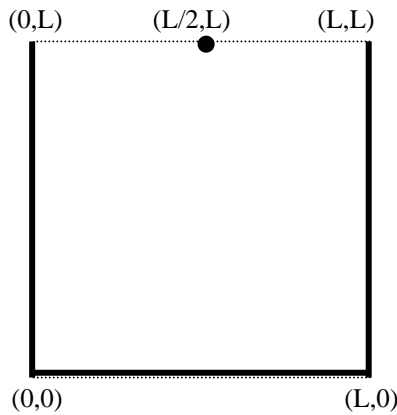
- 3 מקורות זהים נמצאים על היקף של מעגל ברדיוס b הממוקד בראשית כמתואר באיור העליון משמאל. המקורות פולטים קרינה אלקטרומגנטית באורך גל λ , המקוטבת בכיוון z , באותה אמפליטודה ובפאזה זהה. עוצמת הקרינה של כל אחד מהמקורות, אילו היה לבדו, שתמדד במרחק R מהראשית ($R \gg \lambda, b$) היא I_0 .

1. חשב את עוצמת הקרינה בנוכחות שלושת המקורות בנקודה R על ציר ה- x . צייר את העוצמה כפונקציה של b עבור λ קבוע. מצא את המינימום והמכסימום כפונקציה של b .

2. נניח שהרדיוס b נקבע ל- $\lambda/2$, ושכין המקור S_2 ל- R הונחה פיסת חומר דיאלקטרי באורך b בעל מקדם שבירה n , המשפיעה רק על הקרניים המגיעות ל- R מהמקור S_2 . צייר את העוצמה בנקודה R כפונקציה של n , וציין את מיקומי המינימום והמקסימום. ניתן לזניח את שינוי העוצמה של האור כתוצאה מהמעבר בחומר הדיאלקטרי.

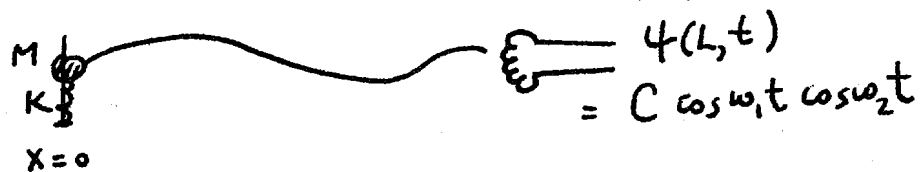
שאלה 3

נתונה ממברנה ריבועית בעלת צפיפות משטחית ρ , בגודל $L \times L$, הנמצאת במישור $x-y$, ומתוחה במתיחות אחידה T . 3 צלעות הממברנה ב- $x=0$, $x=L$, ו- $y=0$ מוחזקות במנוחה, בעוד שהצלע $y=L$ חופשיה, פרט לנקודת האמצע $(x=L/2, y=L)$ שמוחזקת ואינה יכולה לנוע. חשבו את אופני התנודה של הממברנה.

שאלה 4

חבל בעל צפיפות אורכית ρ , שאורכו L ולו מתיחות T , מחובר למסה m , המחוברת לקפיץ בעל קבוע קפיץ K , והיכולה לנוע ללא חיכוך על מוט הממוקם ב- $x=0$. קצה החבל ב- $x=L$ מאולץ לנוע כך ש $\Psi(L,t) = C \cos(\omega_1 t) \cos(\omega_2 t)$ (ראו איור), כאשר $\Psi(x,t)$ היא התזוזה האנכית של החבל בנקודה x בזמן t . מצאו את $\Psi(x,t)$ במצב יציב.

שאלה 5

- איך אנרגיית מצב היסוד של אטום המימן תשתנה, בהתאם למודל בוהר, אם המסה הסופית של הגרעין M נלקחת בחשבון? פתח את הנוסחה מהתחלה על בסיס ההנחות של מודל בוהר, בהינתן מסת ומטען האלקטרון.
- מה תהיה אנרגיית מצב היסוד של אטום פוזיטרוניום (אטום המורכב מאלקטרון ופוזיטרון)? (מספר ביחידות של eV)

ב ה צ ל ח ה ! ! !